

„MALI ODKRYWCY”

-

**NAUKA JĘZYKA ANGIELSKIEGO
POPRAZ KONTAKT Z PRZYRODĄ,
SZTUKĄ I MUZYKĄ**

**INNOWACJA
METODYCZNO-ORGANIZACYJNA**

**OPRACOWANIE:
MGR EWELINA KUŹNIK**

JANKOWICE, 2014 ROK

WSTĘP

Zmiany zachodzące we współczesnym świecie wywierają ogromny wpływ na to, w jaki sposób powinny być nauczane i wychowywane dzieci, szczególnie w pierwszym etapie edukacyjnym. Wiele autorytetów z Polski i świata, ludzi z kręgu nauki i biznesu, zwraca uwagę na konieczność wprowadzenia fundamentalnych zmian w podejściu do procesu nauczania i uczenia się. Postulują odejście od tradycyjnych form przekazywania wiedzy, skupiających się na zdolnościach czysto intelektualnych, pomijających zupełnie fakt różnorodności talentów, uzdolnień i zainteresowań uczniów, objawiających się szczególnie mocno w wieku dziecięcym.

Niniejsza innowacja jest próbą wprowadzenia aktywnych metod w naukę języka angielskiego na etapie wczesnoszkolnym, będących w zgodzie z naturalnymi potrzebami uczniów. Inspiracją do stworzenia innowacji były kilkuletnie obserwacje i doświadczenia w pracy z dziećmi oraz zainteresowania tematyką edukacji alternatywnej. Innowacja kładzie nacisk na rozwój kreatywności, samodzielного myślenia, umiejętności uczenia się poprzez obserwację i działanie, rozwijanie i docenianie zdolności artystycznych (muzyka, rysunek, rysowanie form, malowanie, rzeźba, drama) oraz na zdobywanie przez dzieci umiejętności praktycznych. Odwołuje się także do znaczenia powtarzalności i rytmu w procesie wychowania i nauczania dziecka. Rytm wprowadza poczucie bezpieczeństwa, zaufania i spokoju. Daje dziecku pewność i orientację. Nauka języka angielskiego proponowana w innowacji opiera się na obserwacji i bezpośrednim kontakcie z przyrodą i najbliższym otoczeniem, w zgodzie z rytmem zmieniających się pór roku.

1) ADRESACI PROGRAMU:

Grupa uczniów klas drugich Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszica w Jankowicach. Zajęcia realizowane poza podstawą programową, w ramach kółka pt. „Mali odkrywcy” podczas godzin wynikających z Art. 42 ust. 2 pkt. 2 *Karty Nauczyciela*.

2) WYKONAWCY I OSOBY ODPOWIEDZIALNE:

mgr Ewelina Kuźnik – nauczyciel języka angielskiego i edukacji wczesnoszkolnej

3) ROZMIAR PRZESTRZENNY:

Szkoła Podstawowa im. Stanisława Staszica w Jankowicach

4) ROZMIAR CZASOWY:

15 wrzesień 2014 – 26 czerwiec 2015

5) CELE EDUKACYJNE:

- integracja zespołu uczniowskiego
- aktywizacja uczniów do samodzielnego podejmowania działań
- indywidualizacja procesu nauczania
- propagowanie zasad tolerancji i otwartości na otaczający świat
- systematyczne wzbogacanie słownictwa
- wykorzystanie wyobraźni i naturalnych uzdolnień uczniów w procesie nauki języka obcego
- likwidacja barier komunikacyjnych
- promowanie postawy ekologicznej
- rozwijanie wrażliwości artystycznej
- propagowanie wartości rodzinnych

6) SPOSÓB REALIZACJI:

a) METODY

- metody aktywizujące
- metody multisensoryczne
- TPR – metoda reagowania całym ciałem
- metoda audiolingwalna
- podejście komunikacyjne
- metody integrujące grupę
- metody kreatywnego rozwiązywania problemów
- metody praktycznego działania
- gimnastyka emocjonalna
- relaksacja

b) FORMY

- zbiorowa – nauczyciel pracuje z całą klasą /grupą kierując i inicjując jej działania
- grupowa – pozwala na zwiększenie pewności siebie, integrację i umiejętność współpracy
- w parach – szczególnie ważna w procesie komunikacji i budowaniu atmosfery bezpieczeństwa w klasie
- indywidualna – pozwala na rozwijanie indywidualnych zdolności i odpowiednie zastosowanie ocenienia kształtującego

c) TECHNIKI

- piosenki, rymowanki i wierszyki – atrakcyjne i łatwe do zapamiętania i odtworzenia przez ucznia

- poznanie kinestetyczne, prace ręczne - wykorzystanie ruchu i aktywności fizycznej pozwalają nauczycielowi na sprawdzenie zrozumienia przekazanych informacji, jak również wprowadzają dodatkowy element motywacyjny
- gry i zabawy – wspierają rozwój społeczny ucznia, tworzą sytuacje sprzyjające kontaktom międzyludzkim, uczą współpracy, eliminują nudę, rozwijają kreatywne myślenie
- teksty narracyjne – zapewniają intensywny kontakt z językiem obcym, wspomagają koncentrację, uczą odpowiednich postaw
- dryle językowe – częste powtarzanie informacji, wyrazów czy zdań za nauczycielem powala na ich szybsze i trwalsze zapamiętanie
- language chunks (frazy leksykalne) – nauczyciel uczy gotowych fraz w sposób naturalny, używając ich w odpowiednim czasie i kontekście
- pomoce wizualne – dostarczają uczniom odpowiednich bodźców, pobudzają ich zmysły, wzmacniają pamięć wzrokową i podnoszą atrakcyjność zajęć
- materiały autentyczne – wytwory rodzimych użytkowników języka angielskiego, umożliwiają wykorzystywanie języka w naturalnym kontekście i przygotowują do konfrontacji z przedstawicielami danej kultury
- nowoczesne technologie (tablica multimedialna, Internet) – dodatkowy bodziec aktywizujący zmysły dzieci i przygotowujący ich do samodzielnej nauki poprzez wykorzystanie anglojęzycznych zasobów sieci

7) ZAKRES TREŚCI I HARMONOGRAM DZIAŁAŃ:

Treści innowacji są zgodne z obowiązującą podstawą programową dla klas I-III. Innowacyjność polega na rozszerzeniu zakresu słownictwa, wprowadzeniu dodatkowego elementu motywacyjnego, „wyciągnięciu” uczniów z ławek szkolnych, zainteresowanie ich otaczającym światem oraz zaangażowaniu rodziców / rodzin w proces edukacji. Innowacja będzie realizowana podczas dwóch dodatkowych godzin („godziny karciane”) języka angielskiego tygodniowo dla grupy chętnych uczniów klas drugich. Warunkiem uczestnictwa w innowacji jest posiadanie pisemnej zgody na udział w zajęciach oraz oświadczenie rodzica o aktywnym zaangażowaniu w niektóre działania na terenie szkoły.

KRAĞ TEMATYCZNY	SPOSOBY I METODY REALIZACJI
<p style="text-align: center;"><i>Hello again!</i> Witajcie ponownie! Wrzesień 2014</p>	<p style="text-align: center;"><i>Wiem kim jestem, potrafię zaplanować swoją pracę i ocenić postępy.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wspólnie z rodzicami rozpoczynamy tworzenie pierwszego portfolio językowego ich dziecka http://www.ore.edu.pl/strona-ore/index.php?option=com_phocadownload&view=category&id=60:europskie-portfolio-jzykowe&Itemid=1063 ➤ zabawy integracyjno - językowe z wykorzystaniem chusty KLANZA
<p style="text-align: center;"><i>Behind the door</i> Świat po drugiej stronie drzwi Wrzesień/Październik 2014</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wycieczka po szkole i podwórku – zapoznanie z nazwami pomieszczeń i pracowników szkolnych w języku angielskim ➤ zapoznanie z zasadami ruchu drogowego, podstawowymi kierunkami i znakami drogowymi w języku angielskim ➤ przygotowanie i rozmieszczenie fiszek językowych na terenie szkoły ➤ zapoznanie z anglojęzycznymi grami i wyliczankami

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ podwórkowymi ➤ praca plastyczno-techniczna (projekt) pt.: „Szkoła marzeń”
<p><i>Autumn</i> <i>Jesień</i> Październik/Listopad 2014</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dary jesieni – wycieczka do pobliskiego lasu / parku lub leśniczówki ➤ poznawanie anglojęzycznych nazw roślin i zwierząt z najbliższego otoczenia ➤ orientacja w terenie – kierunki świata, kompas ➤ zaznaczanie na mapie elementów krajobrazu w języku angielskim ➤ zbieranie jesiennych owoców: kasztanów, żołędzi, orzechów oraz liści i wykorzystanie ich do działań matematycznych (dodawanie, odejmowanie w zakresie 50) oraz prac plastyczno-technicznych
<p><i>Nadchodzi zima</i> <i>Winter is coming</i> Grudzień–Luty 2014/2015</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mikołaj - poznawanie anglojęzycznych historii i zwyczajów związanych z Mikołajem ➤ tworzenie anglojęzycznych książeczek/komiksów o Mikołaju ➤ spotkanie wigilijne dla rodziców/dziadków podczas którego dzieci zaprezentują anglojęzyczne kolędy i wspólnie wykonają ozdoby bożonarodzeniowe ➤ degustacja potraw świątecznych ➤ odwiedziny Pani Zimy – rozpoznawanie oznak zimy ➤ odczytywanie temperatury ➤ przeprowadzanie eksperymentów ze śniegiem i lodem (stany skupienia) ➤ uprawianie sportów zimowych na świeżym powietrzu ➤ dokarmianie ptaków – budowanie prostego karmnika ➤ poznawanie anglojęzycznych nazw ptaków ➤ tworzenie anglojęzycznego atlasu ptaków
<p><i>Dźwięki wokół nas</i> <i>Sounds around us</i> Marzec 2015</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ “Festiwal tańca i dźwięków” - poznawanie nazw podstawowych instrumentów muzycznych. ➤ nauka gry prostych melodii i tańczenia tańców integracyjnych ➤ zajęcia inspirowane muzyką klasyczną – rozpoznawanie nastrojów i emocji ➤ tworzenie ilustracji do utworów muzyki klasycznej ➤ zapoznanie ze zwyczajami wielkanocnymi krajów anglojęzycznych – bieg z naleśnikami, toczenie i szukanie jajek
<p><i>Tajemniczy ogród</i> <i>Secret Garden</i> Kwiecień/Maj 2015</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ „Zielono mi” – poznawanie angielskich nazw elementów środowiska naturalnego ➤ koło życia – od kijanki do żaby, od gąsienicy do motyla ➤ poznawanie etapów wzrostu roślin, ➤ założenie hodowli i prowadzenie anglojęzycznego dziennika ➤ wycieczka na wiosenną łąkę – stworzenie prostego zielnika ➤ piknik klasowy
<p><i>Wakacje!</i> <i>Holidays!</i> Czerwiec 2015</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ „Każdy inny – wszyscy równi” – różnice kulturowe ➤ miejsca w mieście – nazywanie miejsc użytku publicznego ➤ poznawanie nazw wakacyjnych miejsc

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jak kupić bilet? Jak zamówić danie w restauracji? – scenki sytuacyjne ➤ „Wyspa skarbów – Dzień Pirata”. Zabawa z udziałem rodziców/dziadków podczas zajęć otwartych
--	--

SYTUACJE I FUNKCJE KOMUNIKACYJNE

Nauka języka angielskiego powinna być przede wszystkim ukierunkowana na umiejętności komunikowania się. Zadaniem nauczyciela jest jak najczęstsze stwarzanie sytuacji komunikacyjnych, podczas których uczniowie mogą poznawać, wzbogacać i testować swoje słownictwo. Przykłady sytuacji komunikacyjnych, z którymi uczniowie spotkają się podczas zajęć:

- identyfikacja osób, miejsc i przedmiotów
- nazywanie i opisywanie miejsc i przedmiotów szkolnych
- nazywanie i opisywanie zwierząt
- nazywanie i opisywanie roślin
- nazywanie produktów żywnościowych
- określanie ilości
- określanie czasu, dni tygodnia, pór roku
- określanie czynności zwyczajowych i stałych
- określanie stosunków interpersonalnych
- opis osób
- opis wyglądu i smaku
- opisywanie przedmiotów
- opisywanie umiejętności
- pytanie o ilość
- pytanie o położenie przedmiotów i miejsc, orientacja w terenie
- wyrażanie chęci lub niechęci
- wyrażanie poleceń i reagowanie na nie
- wyrażanie posiadania
- wyrażanie pragnień
- wyrażanie propozycji i reagowanie na nie
- wyrażanie prośby lub pozwolenia
- wyrażanie upodobań
- wyrażanie stanów, uczuć i nastrojów

STRUKTURY I KATEGORIE GRAMATYCZNE

Podczas nauki języka obcego na etapie edukacji wczesnoszkolnej nie przewiduje się nauczania gramatyki w sposób bezpośredni. Jednakże nie można oddzielić nauczania słownictwa od nauczania gramatyki, którą dzieci na tym etapie przyswajają w sposób naturalny, dostrzegając pewne prawidłowości i wzory, podobnie jak w procesie nauki języka ojczystego. Przykładowe struktury gramatyczne, z którymi uczniowie spotkają się podczas zajęć:

- konstrukcja there is/ there are
- konstrukcje z użyciem czasów Present Simple, Present Continuous, Future Simple, Past Simple, Present Perfect
- liczebniki
- przedimki: a, an, some, any, the
- przymyki w roli okoliczników miejsca, czasu i sposobu
- przymiotniki
- przysłówki

- rzeczowniki – liczba pojedyncza i mnoga, policzalne i niepoliczalne, formy dzierżawcze
- spójniki: and, but, because itp.
- zaimiki: osobowe, wskazujące, dzierżawcze
- czasowniki modalne: can, must, have to, should
- zdania oznajmujące, przeczące i pytające z czasownikami: to be, to like, to have got
- pytania szczegółowe (wh-questions)
- zdania z podmiotem pozornym
- tryb rozkazujący

8) OCZEKIWANE EFEKTY:

- rozbudzenie zainteresowania językiem obcym
- rozwinięcie umiejętności komunikacyjnych poprzez stosowanie języka w sytuacjach codziennych i w odniesieniu do otaczającej rzeczywistości
- wzbogacenie słownictwa
- wykształcenie postawy otwartości na świat
- rozwinięcie ciekawości poznawczej
- wytworzenie postawy ekologicznej
- rozwinięcie umiejętności logicznego myślenia
- przygotowanie dzieci do samodzielnej nauki
- wykształcenie umiejętności praktycznych
- pogłębienie wiary we własne możliwości
- zaangażowanie rodziców w proces edukacyjny

9) ŚRODKI, MATERIAŁY, SPRZĘT

- dostęp do sali edukacji wczesnoszkolnej 2 razy w tygodniu
- odtwarzacz CD/MP3
- płyty z muzyką
- tablica multimedialna i laptop z dostępem do Internetu
- aparat fotograficzny
- kompas, mapy okolicy, termometr
- pacynki
- portfolio językowe
- plansze edukacyjne
- fiszki i obrazki językowe
- przybory plastyczne – kredki, bloki, mazaki, plastelina, farby i inne, w miarę potrzeb
- chusta KLANZA
- materace
- sprzęt sportowy w miarę potrzeb

10) SPRZYMIERZENICY

- rodzice
- nauczyciele
- dyrekcja

11) SPOSOBY OCENY

Przyrost wiedzy i umiejętności uczniów kontrolowane będą poprzez wytwory ich działalności – prace plastyczne, projekty, dzienniki, książeczki, komiksy itp., portfolio językowe oraz ocenę umiejętności praktycznych – odczytu temperatury, znajomości mapy

i kierunków świata, orientacji w terenie, rozpoznawania i nazywania roślin i zwierząt z najbliższego otoczenia. W innowacji nie zakłada się wprowadzania testów czy sprawdzianów wiedzy. Na bieżąco prowadzony będzie dziennik zawierający zdjęcia, opis działań oraz przykładowe scenariusze zajęć.

12) EWALUACJA

Innowacja będzie podlegała ewaluacji bieżącej, jak i odroczonej. Narzędziem ewaluacji stanie się przede wszystkim obserwacja uczniów i ich zachowań podczas zajęć. Istotnym będzie fakt, czy dzieci uczestniczą w nich chętnie i systematycznie. Ważna będzie również informacja zwrotna uzyskana od rodziców/dziadków podczas zajęć otwartych oraz rozmów indywidualnych.

Na konferencji podsumowującej rok szkolny 2014/2015 autor innowacji poinformuje Radę Pedagogiczną i Dyrekcję o wynikach programu oraz obszarach sukcesu i ewentualnych niepowodzeń.

BIBLIOGRAFIA

1. Brudnik E., Moszyńska A., Owczarska B.: *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie. Przewodnik po metodach aktywizujących*, Kielce 2000
2. Craze R.: *Relaksacja ciała i umysłu*, Warszawa 2007
3. Portmann R.: *Zabawy rozwijające inteligencję*, Kielce 2003
4. Veilleux M.: *Gimnastyka emocjonalna*, Warszawa 2009
5. Vopel K. W.: *Gry i zabawy interakcyjne dla dzieci i młodzieży*, Kielce 1999
6. Wasilak A.: *Zabawy z chustą*, wydawnictwo KLANZA, 2002
7. Wilson P.: *Technika wyciszenia. Krok po kroku*, Warszawa 2003
8. Kiersch J.: *Pedagogika waldorfska. Wprowadzenie do pedagogiki Rudolfa Steinera*, Kraków 2008